

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep Landbouwcontaminanten

Datum : 15 februari 2019
Commissie : Frans Verstraete
Ned.Delegatie : Ana Vilorio (VWS)

Samenvatting

-

Agenda

1. Pyrrolizidine alkaloiden: commentaren van de belanghebbenden en afronding van de technische discussie.

De Cie. geeft een terugkoppeling van de reacties op de consultatie van de belanghebbenden. De algemene indruk is dat de consumentenorganisaties niet zo actief zijn, wel de brancheorganisaties en ook een paar LS. Sommige standpunten zijn constructief, met alternatieve voorstellen, andere willen meer tijd om te kunnen voldoen aan de voorgestelde MLs. Hier tegenover staat dat de EFSA opinie al uit 2011 is, en dat er daarna nog een statement kwam over de gevonden gehalten waaruit zorg werd uitgesproken voor volksgezondheid met name door de consumptie van thee, voedingssupplementen en bijproducten zoals pollen. Voor de Cie. is duidelijk dat het opstellen van MLs moet doorgaan, rekening houdend met de commentaren daar waar mogelijk. De data uit de EFSA database zijn inmiddels gecorrigeerd, ook zijn er nieuwe data, vooral over thee die het algemene beeld over de contaminatie bevestigen. Concrete discussiepunten waren:

- ML als som van 21 PA's. Er zijn diverse meningen voor het definiëren van de ML, alle 21 PA's of ook de extra 12 waarvoor co-elutie kan plaatsvinden. Volgens het EURL is het belangrijkste om eerst de ML vast te stellen en daarna te bekijken hoe de co-elutie kan worden benaderd, dus welke PA's daarvoor te benoemen. Er zijn diverse mogelijkheden voor het koppelen van de ML met de analysemogelijkheden voor PA's. Dit is geen analytisch probleem, maar het moet duidelijk worden voor de handhaving, meent een LS. Een andere LS pleit voor een pragmatische oplossing om door te kunnen gaan, bijvoorbeeld keuze van de stoffen die het meest belangrijk zijn voor de contaminatie van voedsel. Een LS vindt de lijst van 21 PA's verouderd, omdat inmiddels bekend is dat als bijvoorbeeld echimidine gemeten wordt ook heliosupine meekomt, de piek van echimidine correspondeert dus eigenlijk met 2 stoffen.

De Cie. verzoekt het EURL om contact op te nemen met de LS die een uitgesproken mening te hebben hoe om te gaan met co-elutie en om binnen een maand een advies hierover op te stellen. Het EURL neemt de opdracht mee en zegt toe met een paar oplossingen te komen.

- LOQ

De hoogte van de LOQ blijft een lastig punt, in de consultatie zijn er veel reacties die 10 µg/kg prefereren boven de 5 µg/kg. De Cie. is ervan bewust dat 5 wellicht

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Ana Vilorio
ai.vilorio@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk
Verslag CWG
Landbouwcontaminanten d.d.
15 februari 2019

Secretariaat ROW
[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

uitdagend is, maar wel mogelijk voor de standard controlelaboratoria. Het EURL geeft aan dat niet alle laboratoria in staat zijn om PAs te meten, hiermee moet ook rekening worden gehouden.

De Cie. voegt de vraag over de LOQ aan de opdracht van het EURL over co-elutie.

- ML's

In de discussie over **thee** worden de data en voorstellen van THIE meegenomen. Daaruit blijkt dat ook voor andere kruidenthee (niet zijnde rooibos), zoals thee van anijs, citroenbalsem, kamille, pepermint en citroen verbena, ook de ML van 400 beter geschikt is. Verder is het duidelijk dat de ML van toepassing is op het (droge) product zoals aangeboden aan de consument. De 2 lagere MLs voor thee en kruidenthee voor (kleine) kinderen blijven staan.

De ML van 400 voor **voedingssupplementen op basis van kruiden** heeft de steun van de LS. Een LS pleit voor een hogere ML voor de categorie voedingssupplementen/pollen op basis van een terugrekening met de MoE tot een gehalte in het product. Het hanteren van dit principe zou op een hogere ML voor de **pollensupplementen** komen (500 in plaats van 400). Een LS plaats kritische kanttekeningen hierbij omdat een MoE geen gezondheidkundige grenswaarde is, en bovendien het vaststellen van ML gebaseerd moet zijn op ALARA. De Cie. is het hiermee volledig eens maar merkt op dat EMA zelf een dergelijke benadering heeft gedaan voor het berekenen van een vanuit volksgezondheidsoogpunt "acceptabele inname van PA's via kruidengeneesmiddelen". Dit is volgens de Cie. inderdaad niet helemaal correct. Ook de **kruiden** worden uitvoerig besproken, vooral de wenselijkheid om sommige hoog gecontamineerde kruiden apart te benoemen, zoals borago (PA bevattende plant), oregano, lavas en marjolein met een ML rond 1000 µg/kg. Sommige LS merken hierop dat bijvoorbeeld in het geval van oregano de kwestie van contaminatie ondergeschikt is aan het probleem van opzettelijke fraude. Een LS weet te melden dat uit eigen onderzoek, producten op de markt aangeduid als oregano maar 60% oregano bevatten met een contaminatie met PA concentraties rond de 15000 tot 20000 µg/kg.

Dat een overgangstermijn nodig is, blijkt uit de gehalten maar ook uit de commentaren van de belanghebbenden. 2 jaar lijkt een redelijke termijn.

De Cie. zegt toe de resultaten van de discussie op papier te zetten: voorgestelde ML's met overgangstermijnen, inclusief de opdracht aan het EURL co-elutie en de hoogte van de LOQ. De Cie. benadrukt dat in de volgende AgriCont deze discussie moet worden afgerond.

2. Ergot alkaloiden: commentaren van de belanghebbenden en afronding van de technische discussie

De Cie. geeft een terugkoppeling van de reacties op de consultatie van belanghebbenden. Voor de EA's is de som acceptabel, geen discussie zoals voor de PA's. Er zijn geen commentaren met betrekking tot de LOQ. Discussiepunten waren:

- Voor de sclerotia:

De voorgestelde ML van 0,2 is strikt volgens en van de belanghebbende, voorkeur voor het houden op 0,5. Een LS herhaalt haar mening dat een ML voor sclerotia geen zin heeft. Een andere LS wijst op dat tussen het 15 tot het 50% van het rogge niet voldoet en pleit voor het splitsen van de overige granen en de rogge. Een LS benadrukt dat dit niveau is nog voor het vermalen van de granen. Een andere LS vraagt of de niveaus voor import van toepassing zijn, de Cie. zegt dat dat niet het geval is.

- Voor de ergot alkaloiden:

Voor veel belanghebbenden is het nu te vroeg om ML's te stellen, bovendien geeft het EURL rapport aan dat er nog geen goede screeningsmethode is. De Cie. en de grote meerderheid van de LS zijn toch van plan om ML's vast te stellen. Sommige van de voorstellen zijn toch acceptabel, maar het probleem van rogge blijft, een ML op 250 µg/kg voor gemalen rogge is discutabel want de P95 is op 500 µg/kg. Ook de ML van 75 µg/kg voor de overige granen is erg bekritiseerd. Hierbij speelt ook de discussie van gemalen volkorenmeel versus witte bloem, en dat dat hiervoor geen definitie bestaat op EU niveau. De EU brancheorganisatie heeft als alternatief voorgesteld 2 ML's te gebruiken op basis van de inhoud van as. Ook voor gerst is een splitsing te bedenken tussen volkoren en witte meel. Een LS pleit

om voor rogge de mogelijke verlaging naar 250 µg/kg automatisch te realiseren in 2-3 jaar termijn.

De Cie. wil nu een compromis afspreken met proportionele ML's en tegelijkertijd werken aan de maatregelen. Ook is flexibiliteit voor slechte oogstjaren nodig, zonder andere factoren zoals landbouw praktijken en klimaat verandering te vergeten. De Cie. zal het document updaten zodra de LS daarop kunnen reageren. Een LS vraagt naar de granen die nu voor directe consumptie worden aangeboden, vooral biologisch. Dit gebeurt inderdaad volgens de Cie. maar is vooralsnog geen grote zorg omdat dit nog een erg kleine markt betreft.

De verwerkte producten zoals ontbijtgranen, maar ook brood, biscuits, etc. zijn onderwerp voor de volgende discussieronde. Deze zijn nu nog niet meegenomen vanwege geconstateerde analyseproblemen die te maken hadden met de vochtigheid van de producten.

3. Tropaan alkaloiden: commentaren van de belanghebbenden en afronding van de technische discussie

Hierbij zijn de gemalen maïsproducten en maïs producten een probleem, dit geldt ook voor sorghum. Voor kruidenthee, blijft het voorstel op 15 µg/kg. Voor popcorn is het voorstel 2 µg/kg voor atropine en 2 µg/kg voor scopolamine.

De Cie. benadrukt dat een verhoogde dcontaminatie is van granen en graanproducten met de *datura* plant die van nature tropaan alkaloiden bevat. Voor wat betreft de bemonstering is er nog discussie, die zou hetzelfde kunnen zijn als voor *fusarium* of andere mycotoxinen, hoewel de 10 kg monstergrootte is voor TA's niet geschikt is. De testkit die is beschikbaar voor TA's, was bedoeld voor diervoeders en dus voor gehalten die 100 keer hoger liggen. Ook hiervoor is een overgangperiode wenselijk. Een LS geeft aan dat de aanwezigheid van *datura* in groten delen van hun landbouwgronden een reden van zorg is en dat de voorgestelde ML's niet haalbaar zouden zijn, en plaatst daarom een voorbehoud op de voorgestelde ML's.

De Cie. concludeert dat op granen gebaseerde producten voor zuigelingen en babyvoeding geen overgangperiode zal komen, voor de overige categorieën 2 jaar.

4. Discussie over aanpassing Verordening 401/2006 met betrekking tot PA's, EA's en TA's.

Cie. heeft geen nieuw voorstel gepresenteerd. De EURL geeft aan dat de Horwitz vergelijking waarschijnlijk niet geschikt is, er is een te hoge standaarddeviatie, niet erg pragmatisch gezien de niveaus.

De Cie. vraagt dan aan de EURL met een geschikte testmethode te komen. Dit zal de volgende AgriCont samen met het wettelijk voorstel worden gekeken.

5. Alternaria toxinen: concept Commissie aanbeveling.

De Cie. heeft een herzien discussiedocument opgesteld waarin voorstellen van mogelijke *Guidance niveaus* voor de monitoring van AOH, AME, tenuazonzuur in de voedselcategorieën verwerkte tomaten, tomatensap, tomatensoep, sesamzaad, zonnebloemolie en -zaden, en op graan gebaseerde voeding voor baby's en kleine kinderen. Discussiepunten zijn er nog over de noten, moeten alle boomnoten worden opgenomen of specifiek de pistachenoten, hazelnoten en walnoten. Voor haver blijft de vraag of er GLs moeten worden opgesteld.

6. Grayanotoxine in honing

Deze contaminatie was bekend bij de DCO van de Cie. door vragen die werden gesteld over grayanotoxine in honing. Deze zijn zogenoemde "basisstoffen in pesticiden", die als ratten- en muizengif moeten fungeren, maar ze zijn nooit toegelaten, want de EFSA risicobeoordeling strandde.

De toxinen bestaan in de *Rhododendrons* en *Ericacea*, en er zijn gevallen van vergiftiging in Turkije. Ook een LS weet te melden dat in 2010 problemen waren, vooral door de consumptie van honing uit de Zwarte zee regio. Een andere LS heeft de honing uit de markt gehaald op basis van artikel 14 van de Algemene Levensmiddelen Verordening.

Er zou aan EFSA een vraag gesteld kunnen worden om verder naar dit toxine te kijken. De conclusie is dat dit nu geen onderwerp is om op te pakken, het wel

zorgelijk is maar een zeer beperkt probleem met sporadische gevallen. De Cie. zal een verklaring voor de SCoPAFF voorbereiden.

7. Maximum limieten voor deoxynivalenol (3-acetyldeoxynivalenol, 15-acetyldeoxynivalenol en don-3-glucoside)

Ook hiervoor was er geen nieuw document. De Cie. herhaalt dat er is zeker ruimte om de huidige niveaus te verlagen. Voor wat betreft de jaar-tot-jaar variatie, verwacht de Cie. dat EFSA daarover kan adviseren. Ook is er nog discussie over welke ML's moeten zijn voor de gemodificeerde vormen, wel op LB.

Een van de volgende AgriCont zal de Cie. met een voorstel komen voor ML's, voor de ouderstof lager dan nu en de som van de rest ook een lagere ML, gebaseerd op de data. De Cie. vraagt aan de LS om met ideeën te komen om de ML's flexibel te maken vanwege de jaar-tot- jaar variatie.

8. ML's voor T-2 en HT-2 toxine

Ook hiervoor was er geen nieuw document. Het is een vergelijkbare situatie als voor DON. In dit geval zijn er indicatieve niveaus en geen ML's. De voorstellen zijn flinke verlagingen allemaal gebaseerd op de data. De huidige aanbeveling is 2013/165, daar zijn de niveaus allemaal LB. Een LS vraagt zich af welke LOQ van toepassing moet zijn. De Cie. geeft aan dat mogelijke ontwikkelingen hierin ook nagekeken moeten worden. Dit type vragen is uiteraard ook taak voor het EURL.

9. Opium alkaloiden. Vervolg van de discussie op basis van de EFSA opinie

De Cie. vindt de discussie al erg lang duren, en pleit voor het vinden van een weg tussen de uiteenlopende meningen om af te ronden. Er zijn twee werkwijzen in het gebruik van maanzaad in voedselproductie: gerichte teelt voor voedsel of gebruik van maanzaad als bijproduct van de farmaceutische industrie. Een ML voor deze laatste categorie is volgens een LS mogelijk te verlagen tot 40 mg/kg. Deze LS stelt ook voor dat deze categorie van toepassing is voor zaden die rechtstreeks aan de consument worden aangeboden, zonder ervan uit zijn dat een verhittingsstap heeft plaatsgevonden.

Hier tegenover staan de LS die voorstander zijn dat de zaden gebruikt worden van de soorten die verbouwd zijn voor voedsel, met een voorstel van ML op 20 mg/kg voor morfine en codeïne. De consumptie in sommige landen is veel hoger en ook als overwerkt product.

Gezien de RASFF meldingen is er nu zeker tijd voor een EU oplossing met steun van de meerderheid van de LS.

De Cie. komt met een voorstel voor de volgende AgriCont.

10. Recast van 1881/2006

De Cie. wil het werk van de recast van 1811/2006 dit jaar oppakken en afronden.

Er is nog geen aangepast voorstel. De Cie. heeft een overzicht gedeeld uit 6 LS die hebben gereageerd op de vraag welke soort producten op de markt zijn die bedoeld zijn voor baby's en kleine kinderen en die niet vallen onder de Vo 609/2013. De vraag wordt ook aan de branches gesteld. Dit is een van de op te helderen punten om de nodige wijzigingen in 1881/2006 te kunnen invoeren. Een LS vindt dat dergelijke discussie thuishoort bij de specifieke commissiewerkgroep en niet bij de contaminanten. De Cie. is toch voorstander om in de aanpassingen 1881/2006 duidelijkheid daarover kunnen geven.

Een LS vraagt ook aandacht voor de afbakening van de term "maismeel" bij de ML's voor diverse mycotoxines, wanneer duidelijk moet zijn of de producten wel/niet bedoeld zijn voor rechtstreekse consumptie.

11. AOB

Een LS informeert over haar verklaring in de SCoPAFF van 8 februari over het gebrek van een ML voor erucazuur in mosterd. Deze LS oppert dat de mosterdolie mogelijk een novel food zou zijn. Dit wordt bestreden door andere LS die beweren dat mosterdolie al minstens 100 jaar wordt geconsumeerd, in marinades en ook als aroma.

Het volgend overleg zal naar verwachting plaatsvinden na de CCCF begin mei.

Den Haag, maart 2019